

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU STAROGARDZKIEGO**

z dnia 2012 r.

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie starogardzkim na lata 2012- 2016**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), Rada Powiatu Starogardzkiego uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie starogardzkim na lata 2012- 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Starogardzkiego i Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń i w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr
Rady Powiatu Starogardzkiego
z dnia.....2012 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE STAROGARDZKIM
NA LATA 2012-2016
KWIECIEŃ 2012**

I

WPROWADZENIE

Przemoc w rodzinie jest jednym z najczęściej popełnianych przestępstw w Polsce i występuje we wszystkich środowiskach. Powszechnie uważa się, iż jest ona domeną wyłącznie rodzin patologicznych, zwłaszcza alkoholowych, co nie jest prawdą. Należy pamiętać, iż przemoc ma wiele rodzajów - nie jest to jedynie przemoc fizyczna czy seksualna, zostawiająca realne ślady na ciele ofiary, ale też przemoc psychiczna taka, jak wyśmiewanie, stałe krytykowanie, stosowanie gróźb, ograniczanie snu i pożywienia, izolowanie od środowiska, deprywacja uczuciowa, nie zaspokajanie innych potrzeb lub ekonomiczna, czyli odbieranie bądź wydzielanie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, której skutki są już mniej widoczne, gdyż dotyczą świadomości i uczuć drugiej osoby, a są równie dotkliwe.

Chociaż przemoc w rodzinie nadal stanowi w społeczeństwie temat tabu - problem wstydlivy i ukrywany, to w ciągu ostatnich lat udaje się coraz skuteczniej je przełamywać. Kampanie społeczne promowane w wielu mediach otwierają oczy ofiarom na to, iż problem ten jest tak powszechny, że ofiary nie są same i bezbronne, że mają prawo, a wręcz obowiązek walki o swoje dobro i bezpieczeństwo. Również organy rządowe starają się jak najskuteczniej walczyć ze zjawiskiem przemocy, poprzez tworzenie uchwał i programów mających na celu zwiększenie świadomości społecznej, a przez to ograniczenie występowania tego zjawiska.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016, opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.) oraz Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Starogardzkiego na lata 2009-2013, dotyczy realizacji zadań własnych powiatu, do których należy w szczególności „opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej”.

I. 1 Definicja oraz rodzaje przemocy:

Definicji związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie jest bardzo wiele. Pluralizm definicyjny powodowany jest przede wszystkim interdyscyplinarnością tej problematyki, jak również wielością możliwych działań ograniczających jej zakres i społeczne skutki.

Podstawową definicją, na podstawie której oparte są wszelkiego rodzaju działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ta zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 ze zm.). Za przemoc w rodzinie należy rozumieć: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (w/w ustawy), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc w rodzinie to celowe użycie siły fizycznej, zagrażające lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację.

Przemoc w rodzinie:

jest zjawiskiem powtarzającym się;

jest zjawiskiem umyślnym;

ma różnorodne formy:

- przemoc fizyczna, to zamierzone działanie człowieka, zwrócone przeciwko fizyczności członka jego rodziny, niosące ryzyko uszkodzenia na ciele, np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, ciągnięcie za włosy, podtruwanie itp.
- przemoc psychiczna, to działanie mające na celu pozbawienie ofiary zaufania do samej siebie, tak, aby czuła się samotna i zależna tylko od agresora, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, niszczenie ważnych, cennych przedmiotów będących własnością ofiary, grożenie itp.,
- przemoc seksualna, np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, zmuszanie do oglądania materiałów pornograficznych, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
- przemoc ekonomiczna, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, wydzielanie pieniędzy itp.

Bardzo rzadko sprawca stosuje jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej rodzaje, na przemian łącząc je tak, aby uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą. Zachowanie sprawcy przemocy może wywołać u ofiar trwale negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia w niej pozytywnego obrazu samej siebie. Warto pamiętać, że niezależnie od formy przemocy, jej definicji czy punktu spojrzenia, przemoc w rodzinie jest zawsze intencjonalna (zamierzone działanie, mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie osoby doznającej przemocy w rodzinie), zakłada nierównowagę sił fizycznych i psychicznych, powoduje cierpienie oraz ból, jak również jest naruszaniem praw i dóbr osobistych.

Według statystyk najczęściej na przemoc ze strony domowników narażone są dzieci, kobiety, osoby starsze (głównie te uzależnione finansowo od swoich dzieci) oraz osoby niepełnosprawne.

Dane na temat osób oraz rodzin korzystających z pomocy społecznej wskazują na częste nakładanie się kilku problemów, które doprowadzają do przemocy domowej. Jednak nie zawsze ludzie doświadczający przemocy przyznają się do występowania tego problemu głównie ze względu na wstyd, strach, poczucie winy. Uzasadniają to wówczas, np. bezrobociem, ubóstwem, wielodzietnością, czy też alkoholizmem.

I. 2 Cykl przemocy:

Przemoc w rodzinie nie ma charakteru jednorazowego incydentu. Przechodzi przez trzy fazy powtarzającego się cyklu:

1. **Faza narastania napięcia:** między ofiarą a sprawcą pojawia się napięcie, coraz częściej dochodzi do kłótni, nieporozumień. Sprawca jest coraz bardziej poirytowany, prowokuje awantury, stając się przy tym coraz bardziej agresywny. Ofiara próbuje naprawiać i ratować domową atmosferę – spełnia wszystkie oczekiwania osoby, która może ją skrzywdzić, stara się poprawić jej humor, wywiązuje się ze wszystkich swoich obowiązków najlepiej jak potrafi. Mimo to w relacji między nimi dominuje stres, frustracja, słaba komunikacja, napięcie. Są one tak silne, że stają się nie do wytrzymania i dochodzi do wybuchu – ostrej przemocy.

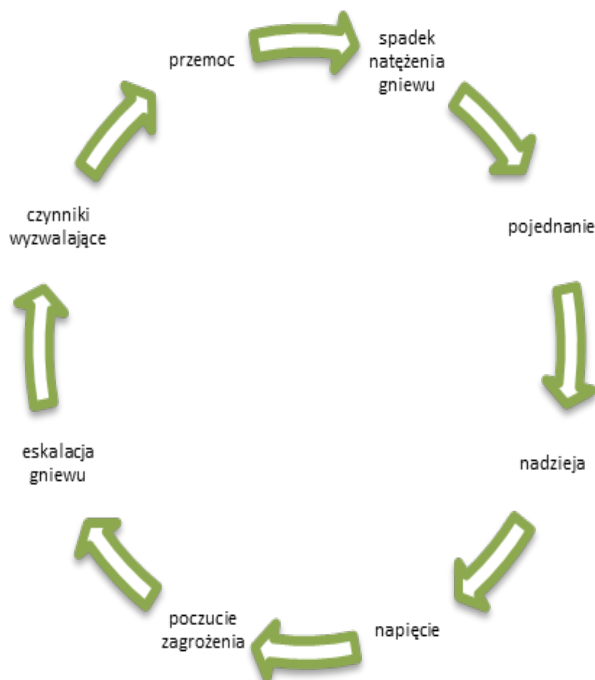
2. **Faza wybuchu:** czyli ostrej przemocy, która służy rozładowaniu negatywnych emocji (kłótnia, walka, pobicie, awantura). Zwykle agresję sprawcy wywołuje drobne wydarzenie, w wyniku którego staje się on bardzo gwałtowny i wpada w szal. Po akcie przemocy ofiara jest w szoku, jest przerażona i nie może uwierzyć w to, co się wydarzyło. Zwykle wtedy wzywa policję, poszukuje pomocy, podejmuje decyzję o opuszczeniu domu, o wszczęciu sprawy karnej lub rozwodowej.

3. **Faza miodowego miesiąca:** po wyładowaniu złości sprawca dostrzega, że posunął się za daleko i w związku z tym przeprasza, obiecuje, że nigdy więcej się to nie powtórzy, okazuje skruchę, przynosi kwiaty. Jeśli wydarzyło się to po raz pierwszy, jest szczerze przerażony swoim zachowaniem, czuje się winny i żałuje tego, co zrobił. Czasem większy niepokój budzi w nim zachowanie partnerki – osoby, którą skrzywdził, a która podjęła zdecydowane kroki przeciwko niemu. Obawia się sankcji prawnych, konsekwencji emocjonalnych (reakcja rodziny, sąsiadów). Próbuje się tłumaczyć, usprawiedliwiać, obiecuje poprawę, stara się naprawić szkody, które wyrządził, zachowuje się tak jak na początku ich znajomości lub zaraz po ślubie. Ofiara zaczyna wierzyć, że „wszystko będzie dobrze”, że sprawca przemocy zmienił się, jednak po pewnym czasie pomiędzy nią a sprawcą znowu pojawia się napięcie.

Fazy następują kolejno po sobie, a w miarę upływu czasu przemoc w każdej kolejnej fazie wybuchu jest coraz bardziej ostra i brutalna. Szczególnie niebezpieczna dla ofiar (z punktu widzenia osoby udzielającej pomocy) jest faza miodowego miesiąca. Pozwala zapomnieć o przeżytych koszmarach i uwierzyć, że nastąpią stałe zmiany w zachowaniu partnera. Wtedy też ofiary przemocy wycofują się z procesu pomagania – przestają uczestniczyć w terapii, wycofują skargi składane do policji, nie chcą zeznawać przeciwko partnerowi, który je krzywdził. Mimo to cykl przemocy coraz częściej się powtarza, coraz drobniejsza przyczyna staje się pretekstem do wybuchu. Sprawca czuje się coraz bardziej bezkarny, a ofiara – bezradna.

Diagram nr 1.

Cykl przemocy w rodzinie.

II

ZESPÓŁ DO SPRAW OPRACOWANIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE STAROGARDZKIM NA LATA 2012 – 2016

- 1) Pani Tatiana Neumann – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim
- 2) Pani Bernadeta Grunwald – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Starogardzie Gdańskim
- 3) Pani Bernadeta Smuda – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim
- 4) Pan Mariusz Orlikowski – Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim
- 5) Pani Aleksandra Krzykowska – Bącal – Kurator Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim
- 6) Pan Krzysztof Sarzała – Centrum Interwencji Kryzysowej PCK w Gdańsku
- 7) Pani Beata Wysokińska – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach
- 8) Pani Maria Orlikowska – Płaczek – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Starogardzie Gdańskim
- 9) Pani Maria Kłos – Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Starogardzie Gdańskim
- 10) Pani Anna Tomaszewska – Przychodnia Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim
- 11) Pan Mariusz Bucikiewicz – Komenda Powiatowa Policji w Starogardzie Gdańskim
- 12) Pani Jolanta Żygowska – Stowarzyszenie „Amor Omnia Vincit” w Starogardzie Gdańskim
- 13) Ks. Łukasz Wisiecki – Parafia p.w. Świętej Katarzyny w Starogardzie Gdańskim
- 14) Pani Beata Podwojska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim
- 15) Pani Joanna Makiła – Mazurowska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim
- 16) Pani Magdalena Szwarc – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim

III

CHARAKTERYSTYKA POWIATU STAROGARDZKIEGO

Powiat Starogardzki usytuowany jest w południowej części województwa pomorskiego i graniczy z powiatami: tczewskim, gdańskim, kościerskim, chojnickim, świeckim i tucholskim. Stanowi część regionu historyczno- geograficznego zwanego Kociewiem, którego stolicą jest Starogard Gdański położony nad rzeką Wierzycą na Pojezierzu Starogardzkim.

Został utworzony w 1999 roku. Pod względem wielkości(1.345 km²) powiat należy do średnich w skali województwa, zajmując 7 % jego powierzchni.

Licząc ok. 124.646 mieszkańców jest jednym z najbardziej zaludnionych powiatów - ustępuje jedynie powiatowi wejherowskiemu oraz największym miastom na prawach powiatu- Gdańskowi i Gdyni). Gęstość zaludnienia jest przeciętna. Na 1 km² przypada 91 mieszkańców. Jest to wskaźnik zbliżony do średniej województwa.

Powiat starogardzki tworzy 13 gmin, w tym 3 miejskie: Czarna Woda, Skórcz, Starogard Gdański, 1 gmina miejsko- wiejska- Skarszewy i 9 gmin wiejskich: Bobowo, Kaliska, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz, Smętowo Graniczne, Starogard Gdański, Zblewo.

Na terenie powiatu usługi w ramach pomocy społecznej , mieszkańcom świadczone są w :

Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej - 13

Miejskich Ośrodkach Pomocy Społecznej- 3

oraz w innych podmiotach uczestniczących w realizacji zadań wynikających z zakresu pomocy społecznej.

IV

PODMIOTY WSPÓŁUCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU (stan na dzień 31.12.2011r.)

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim
2. Gminne i Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej
3. Punkt Interwencji Kryzysowej w Starogardzie Gdańskim
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Starogardzie Gdańskim
5. Przychodnia Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim
6. Komenda Powiatowa Policji w Starogardzie Gdańskim
7. Prokuratura Rejonowa w Starogardzie Gdańskim
8. Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim
9. Ośrodki Zdrowia z terenu powiatu starogardzkiego
10. Kociewskie Centrum Zdrowia Sp. Z O.O w Starogardzie Gdańskim
11. Szkoły z terenu powiatu starogardzkiego
12. Parafie w powiecie starogardzkim

V

DIAGNOZA PROBLEMU W POWIECIE STAROGARDZKIM

Zespół dokonujący diagnozy problemu przemocy domowej na terenie Powiatu Starogardzkiego korzystał z danych uzyskanych od służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Poniżej zarysowano skalę zjawiska przemocy na podstawie danych uzyskanych od:

- Komendy Powiatowej Policji,
- Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej,
- Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej,
- Punktu Interwencji Kryzysowej,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Tabela nr 1.

Ilość przyjętych zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie.

Instytucje pomocowe	Rok 2009 liczba osób	Rok 2010 liczba osób	Rok 2011 liczba osób
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim	33	81	71
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu	0	0	1
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Wodzie	3	1	4
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	15	23	35

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobowie	1	5	6
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach	12	6	6
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubichowie	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznej	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smętowie Granicznym	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zblewie	4	7	15
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim	8	10	13
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu	1	0	0

Źródło: PCPR Starogard Gdański na podstawie ankiet przekazanych z w/w instytucji.

Tabela nr 2.

Liczba osób objętych wsparciem finansowym w związku z występowaniem przemocy domowej.

Instytucje pomocowe	Rok 2009 liczba osób	Rok 2010 liczba osób	Rok 2011 liczba osób
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim	55	67	71
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu	0	0	0
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Wodzie	11	5	22
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	53	56	77
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobowie	0	0	2
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach	12	6	6
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubichowie	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznej	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smętowie Granicznym	0	1	1
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zblewie	4	5	9
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	3	3	2

w Starogardzie Gdańskim			
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu	1	0	0

Źródło: PCPR Starogard Gdański na podstawie ankiet przekazanych z w/w instytucji.

Tabela nr 3.

Ilość osób, które skorzystały z porad i wsparcia specjalistów.

Instytucje pomocowe	Rok 2009 liczba osób	Rok 2010 liczba osób	Rok 2011 liczba osób
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim	6	7	9
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu	0	0	0
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Wodzie	2	1	2
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarszewach	3	11	20
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobowie	1	5	6
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliskach	12	6	6
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubichowie	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznej	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smętowie Granicznym	0	0	1
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zblewie	2	3	7
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim	0	0	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórczu	0	0	0
Punkt Interwencji Kryzysowej w Starogardzie Gdańskim	36	239	365
Przychodnia Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim	95	89	85

Źródło: PCPR Starogard Gdański na podstawie ankiet przekazanych z w/w instytucji.

Tabela nr 4.

Dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Starogardzie Gdańskim.

Przedmiot działania	Rok 2009	Rok 2010	ROK 2011
Ilość interwencji domowych	2362	2101	1670
Ilość założonych Niebieskich Kart w związku z interwencjami	99	261	198
Ilość dorosłych ofiar przemocy	108	300	227
Ilość ofiar przemocy wśród dzieci	79	79	62
Ilość sprawców przemocy (w tym pod wpływem alkoholu)	30	176	127
Ilość złożonych zawiadomień w sprawach o popełnienie przestępstwa z art. 207 kk (ilość wszczętych postępowań)	30	30	38

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Starogardzie Gdańskim.

Tabela nr 5.

Pomoc świadczona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ofiarom przemocy w rodzinie.

	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011
Liczba osób korzystających z poradnictwa PCPR	171	108	99

Źródło: PCPR Starogard Gdański.

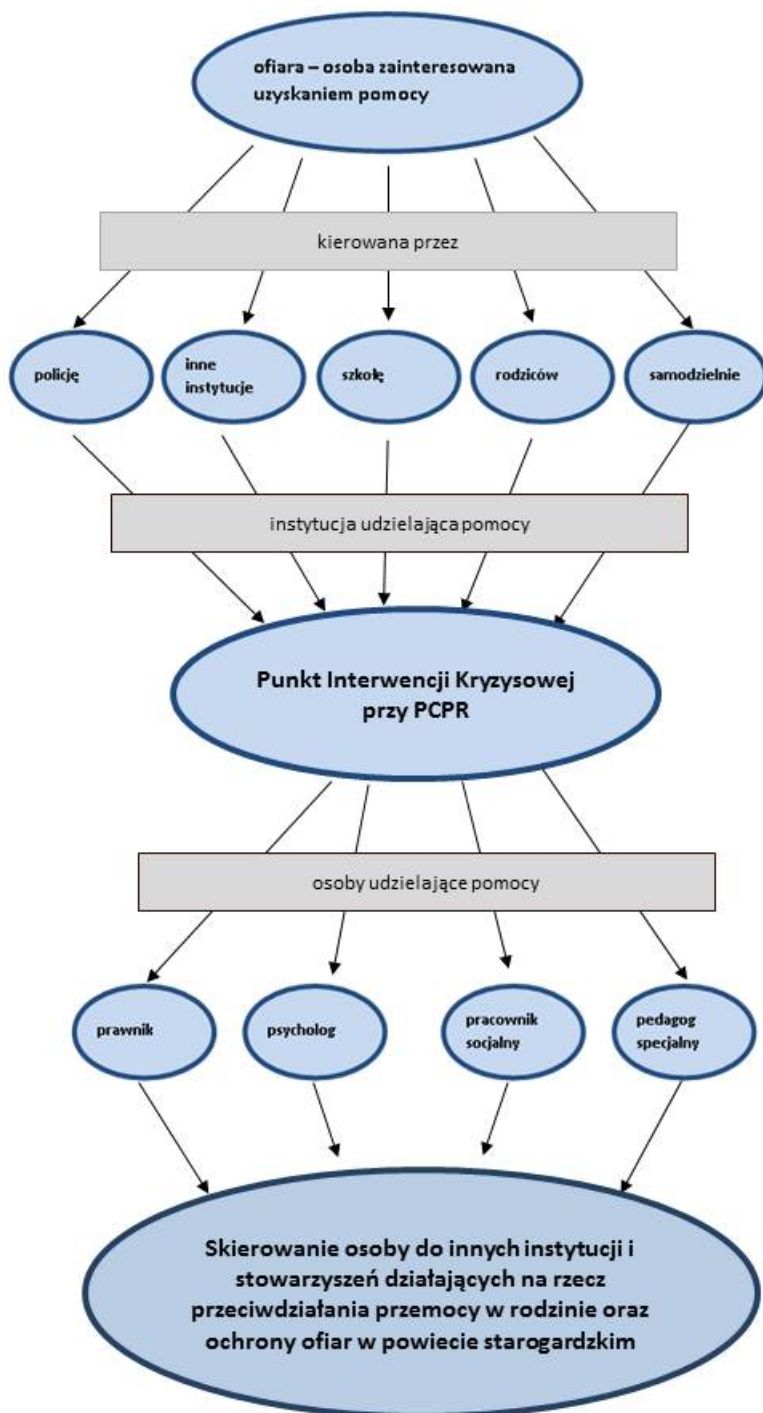
Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim ul. Paderewskiego 11, działa **Punkt Interwencji Kryzysowej**, który realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej wymienione w ustawie o pomocy społecznej. Należą do nich: interwencja kryzysowa oraz poradnictwo specjalistyczne dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie z problemami u tych osób. W ramach PIK można skorzystać z pomocy psychologa, pedagoga specjalnego, prawnika oraz pracownika socjalnego.

Punkt Interwencji Kryzysowej współpracuje z Powiatowym Zespołem Zarządzania Kryzysowego, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi. Raz w miesiącu w PCPR odbywają się spotkania w trakcie, których omawiane są najbardziej pilne i trudne do rozwiązania sprawy. W spotkaniach tych uczestniczą wszyscy pracownicy merytoryczni PCPR, Sędzia Rodzinny oraz kierownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych i inni. We współpracy z Policją rejestrujemy i wspomagamy rodziny, w których założono „Niebieskie Karty”, następnie informujemy je o możliwości skorzystania z naszej pomocy. Można do nas zadzwonić, przyjść lub napisać. Czekamy na osoby, w których życiu wydarzyło się coś co zaburzyło dotychczasowy spokój, które doświadczyły przemocy fizycznej bądź psychicznej. Oferujemy pomoc w uzyskaniu dostępu do najważniejszych form pomocy i wsparcia.

Diagram nr 2.

Schemat postępowania z ofiarą przemocy domowej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Ze statystyk Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim w ramach prowadzonej interwencji kryzysowej, a dokładnie prowadzonego specjalistycznego poradnictwa wynika, iż sprawy związane z przemocą domową stanowią większość zgłaszanych problemów.

VI CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Zmniejszenie skali zjawiska poprzez tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

VII CELE SZCZEGÓŁOWE I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

1. Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej.

Sposób realizacji:

- a) Rozpowszechnianie wiedzy o zjawisku przemocy, jej formach, sposobach radzenia sobie z tym problemem oraz skutkach doświadczania/stosowania przemocy (edukacja społeczności lokalnej).
- b) Rozpropagowanie ulotki dotyczącej zjawiska przemocy.
- c) Wydanie informatora na temat miejsc/placówek, w których świadczona jest pomoc w sytuacji kryzysowej.
- d) Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach społecznych przeciwdziałających przemocy.
- e) Rozpowszechnianie wiedzy na temat „Niebieskiej Linii”.
- f) Motywowanie społeczności lokalnych, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.
- g) Promowanie wartości rodzinnych oraz stosowania metod wychowawczych nie zawierających przemocy.
- h) Promowanie mediacji rodzinnych jako formy rozwiązywania konfliktów.
- i) Zorganizowanie konferencji dotyczącej zjawiska przemocy.

2. Podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

- a) Docieranie do środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie.
- b) Działania mające na celu podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie.
- c) Rozpowszechnianie wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie.
- d) Rozwój lokalnych i instytucjonalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- e) Prowadzenie systemu specjalistycznego poradnictwa w instytucjach pomocowych na terenie Powiatu Starogardzkiego.

3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i dotkniętym przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

- a) Wsparcie i profesjonalna pomoc dla ofiar przemocy lub osób nią zagrożonych (psychologiczna, prawna, socjalna, pedagogiczna, medyczna, terapeutyczna, porady certyfikowanego konsultanta ds. przemocy w rodzinie, konsultacje specjalisty w zakresie diagnozy dziecka wykorzystanego seksualnie, zajęcia grupowe dla ofiar przemocy, itp.).
- b) Wsparcie w uzyskaniu bezpłatnej, profesjonalnej pomocy długoterminowej.
- c) Objęcie pomocą specjalistyczną określonych grup społecznych (dzieci, młodzież, małżeństwa, osoby pozostające w związkach nieformalnych, osoby niepełnosprawne, osoby starsze).

- d) Działalność zespołów interdyscyplinarnych na rzecz pomocy konkretnym ofiarom przemocy w rodzinie.
- e) Organizowanie szkoleń dla pracowników socjalnych i innych specjalistów pracujących w środowisku w celu kształtowania umiejętności reagowania na akty przemocy, udzielania bezpośredniej pomocy poszkodowanym oraz informowania odpowiednich służb (w nawiązaniu do art. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
- f) Stworzenie pokoju interwencyjnego na potrzeby wszystkich instytucji działających na rzecz pomocy mieszkańcom Powiatu Starogardzkiego.
- g) Rozwijanie nowych metod i form wsparcia środowiskowego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- h) Organizowanie i prowadzenie zajęć edukacyjno – terapeutycznych ukierunkowanych na zdobycie umiejętności radzenia sobie w krytycznych sytuacjach.

4. Podejmowanie działań prowadzących do powstrzymywania sprawców od stosowania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

- a) Prowadzenie rozmów interwencyjno – ostrzegawczych.
- b) Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.
- c) Współpraca z kuratorami sądowymi.
- d) Rozpowszechnianie wiedzy na temat procedury „Niebieskiej Karty”.
- e) Uświadamianie sprawców przemocy o skutkach popełniania przestępstwa.

5. Rozwijanie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania i ograniczania skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

- a) Wymiana rzetelnych informacji między instytucjami i organizacjami pomocowymi ze szczególnym uwzględnieniem Ustawy o ochronie danych osobowych.
- b) Współpraca z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi.
- c) Przeprowadzenie akcji informacyjnej w Ośrodkach Zdrowia z terenu powiatu starogardzkiego na temat obowiązującego „Zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie”.
- d) Organizowanie konferencji związanych z tematyką przemocy w rodzinie.

VIII

ADRESACI PROGRAMU

1. Społeczność Powiatu Starogardzkiego.
2. Wszystkie instytucje oraz służby działające na rzecz mieszkańców Powiatu Starogardzkiego.

IX

OCZEKIWANE REZULTATY PROGRAMU

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
2. Edukacja sprawców przemocy.
3. Wzrost świadomości społecznej o przeciwdziałaniu niepożądanych zjawisk.
4. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
5. Zmniejszenie rozmiarów skali zjawiska przemocy domowej.

6. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Edukacja społeczności Powiatu Starogardzkiego na temat zjawiska przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.

X REALIZATORZY PROGRAMU

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim,
2. Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu starogardzkiego,
3. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
4. Punkt Interwencji Kryzysowej PCK w Starogardzie Gdańskim,
5. Przychodnia Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gdańskim,
6. Kociewskie Centrum Zdrowia Sp. ZO.O w Starogardzie Gdańskim,
7. Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
8. Stowarzyszenia i Fundacje,
9. Komenda Powiatowa Policji w Starogardzie Gdańskim.
10. Prokuratura Rejonowa w Starogardzie Gdańskim,
11. Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim,
12. Parafie z terenu powiatu starogardzkiego.

XI FINANSOWANIE PROGRAMU

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowany będzie z różnych źródeł, tj.: budżetu samorządu powiatowego, budżetu państwa oraz pozyskiwanych zewnętrznych środków finansowych.

XII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest dokumentem otwartym i długofalowym. Realizowany będzie we współpracy z lokalnymi samorządami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które zajmują się sprawami rodziny.